

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת אימאן ח'טיב יאסין

פ/25/6408

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – דמי לידה לעצמאיות – מתן זכות לעבודה חלקית), התשפ"ו–2025
תיקון סעיף 49 .1 בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995, בסעיף 49, אחרי סעיף קטן (א) יבוא :

"(א) על אף האמור בסעיף קטן (א), עובדת עצמאית לא תיחשב כמי שמועסקת במשלח ידה לעניין אותו סעיף קטן אם התקיימו לגביה כל התנאים שלהלן :

(1) עיסוקה הוא בהיקף שאינו עולה על 80 שעות לחודש ;

(2) היא עסקה במשלח ידה בתקופה של 12 חודשים רצופים לפחות שקדמו ליום הקובע ;

(3) העסק שבבעלותה הוא עסק זעיר או עסק קטן כהגדרתו בחוק חובת המכרזים, התשנ"ב–1992.²"

דברי הסבר

חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995, אוסר על נשים לעבוד במהלך תקופת הלידה וההורות. כיום, כ-10% מהנשים העובדות בישראל הן עצמאיות, ונדרשות להתמודד עם הקושי לעמוד באיסור זה, במיוחד לאור הצורך שלהן לנהל את העסק בצורה שוטפת, כולל תשלום משכורות, שכר דירה ולעיתים גם פתרון בעיות אד הוק. האמור לעיל משמעותי במיוחד נוכח קשיי ההישרדות של העסק בהיעדרן.

כדי להקל על נשים עצמאיות ובעלות עסקים, מוצע לאפשר להן לעבוד במהלך תקופת הלידה וההורות עד 80 שעות בחודש – כחצי משרה, ללא צורך בקבלת אישור על כך מהמוסד לביטוח לאומי. בכך, ניתן יהיה להגדיל את שיעור הנשים העצמאיות, לעודד יציאת נשים לשוק העבודה העצמאי ולסייע להן להמשיך להפעיל את עסקיהן במהלך תקופת הלידה וההורות מבלי לאבד את זכאותן לדמי לידה.

הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת קרן ברק (פ/24/213), על ידי חברת הכנסת אורלי לוי אבקסיס (פ/24/1715) ועל ידי חברת הכנסת גבי לסקי

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

² ס"ח התשנ"ב, עמ' 114.

וקבוצת חברי הכנסת (פ/3850/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת אימאן ח'טיב
יאסין וקבוצת חברי הכנסת (פ/1950/25), על ידי חברת הכנסת חוה אתי עטייה (פ/2181/25) ועל ידי חבר
הכנסת דן אילוז (פ/3642/25).

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חבר הכנסת אושר
שקלים (פ/5433/25) ועל ידי חברת הכנסת מטי צרפתי הרכבי (פ/5468/25).

הצעת החוק זהה לפ/5468/25 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט' בטבת התשפ"ו (29.12.2025)